

WAT
&
HOE

TURKS

TAALGIDS

- uitspraak
- ontmoetingen
- eten & uitgaan
- onderweg
- overnachten
- gezondheid

incl.
woordenlijst
TURKS - NEDERLANDS
& NEDERLANDS
- TURKS

IN SAMENWERKING MET
vanDale

TURKS

TAALGIDS

Vertaling
Meral Nijenhuis

Aanvullingen en correcties
TCI Translations
www.tcitranslations.com

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 13
- 1.3 Handige rijtjes 14
- 1.4 Datum, tijd en getallen 20
- 1.5 Persoonlijke gegevens 28

2 Praktische zaken 30

- 2.1 Bank 30
- 2.2 Post 31
- 2.3 Telefoon 32
- 2.4 Internet 36
- 2.5 Foto en video 37
- 2.6 Het weer 39
- 2.7 Veiligheid 41

3 Ontmoetingen 43

- 3.1 Algemeen 43
- 3.2 Iemand aanspreken 44
- 3.3 Zich voorstellen 46
- 3.4 Elkaar begrijpen 52
- 3.5 Hobby's 53
- 3.6 Een mening geven 54
- 3.7 Een compliment geven 56
- 3.8 Iets aanbieden 56
- 3.9 Uitnodigen 57
- 3.10 Iets afspreken 58
- 3.11 Iemand versieren 59
- 3.12 Afscheid nemen 61

4 Onderweg 65

- 4.1 De weg vragen 65
- 4.2 Douane 68
- 4.3 Bagage 70
- 4.4 De auto 71
- 4.5 Verkeersborden 71
- 4.6 Het benzinestation 72
- 4.7 Pech en reparaties 73

- 4.8 De fiets 77
- 4.9 Vervoermiddel huren 78
- 4.10 Liften 82
- 4.11 Inlichtingen 83
- 4.12 Openbaar vervoer 85

- 5 Overnachten 94**
 - 5.1 Accommodatie zoeken 94
 - 5.2 Bij de receptie 95
 - 5.3 Kamperen 96
 - 5.4 Hotel/appartement/huisje 100
 - 5.5 Klachten 103
 - 5.6 Vertrek 104

- 6 Eropuit 106**
 - 6.1 Bezienswaardigheden 106
 - 6.2 Sport en recreatie 109
 - 6.3 Aan het water 110
 - 6.4 In de sneeuw 113
 - 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 114
 - 6.6 Fitness en wellness 115

- 7 Winkelen 117**
 - 7.1 Algemeen 118
 - 7.2 Levensmiddelen 120
 - 7.3 Kleding en schoenen 121
 - 7.4 Kapper 123
 - 7.5 Afrekenen 125

- 8 Eten en uitgaan 127**
 - 8.1 In het restaurant 127
 - 8.2 Bestellen 128
 - 8.3 Klachten 137
 - 8.4 Afrekenen 138
 - 8.5 Uitgaan 139
 - 8.6 Kaartjes reserveren 141

- 9 Gezondheid 143**
 - 9.1 De dokter roepen 143
 - 9.2 Klachten van de patiënt 143
 - 9.3 Het consult 145
 - 9.4 Recept en voorschriften 152
 - 9.5 De tandarts 153

10	In moeilijkheden	155
10.1	Om hulp vragen	155
10.2	Ongelukken	156
10.3	Er is iemand vermist	158
10.4	Verlies en diefstal	159
10.5	Aanranding	160
10.6	De politie	161

	Woordenlijsten	163
	Nederlands – Turks	163
	Turks – Nederlands	216

Woord vooraf

Al ruim 90 jaar kun je je met ***Wat & Hoe Taalgidsen*** verstaanbaar maken in vele talen. Dat betekent niet dat de gidsen inmiddels hoogbejaard zijn. Met de huidige generatie gidsen kun je vragen naar de beschikbaarheid van wifi, plekken om je telefoon op te laden of waar je geheugenkaartjes kunt kopen voor je camera.

De ***Wat & Hoe Taalgidsen*** staan bekend om de vele handige zinnen die je kunt gebruiken in een hotel, restaurant of gewoon op straat. Bij alle zinnen zie je meteen hoe je ze moet uitspreken. Er zijn praktische tekeningen waarop je ook kunt aanwijzen wat je nodig hebt. Achterin staan woordenlijsten in beide richtingen die van pas kunnen komen om snel even een woord op te zoeken. Wil je meer weten over de grammatica, dan kun je voorin daarover een beknopte praktische uitleg vinden. De gidsen zijn in samenwerking met Van Dale tot stand gekomen.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

Het Turks behoort tot de Altaïsche talengroep. Vocaalharmonie en agglutinatie kenmerken het Turks. Met agglutinatie wil men zeggen dat een ontelbaar aantal nieuwe woorden kan worden geproduceerd door aan werkwoordsstammen of aan woorden achtervoegsels toe te voegen.

- **Wet van de grote vocaalharmonie**

Als in de eerste lettergreep van een woord een achterklinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergrepen van dat woord ook achterklinkers zijn. a, ı, u, en o zijn achterklinkers.

sa-kız

oğ-lan

ku-yum-cu

Als in de eerste lettergreep van een woord een voorklinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergreep van dat woord ook voorklinkers zijn. e, i, ü, en ö zijn voorklinkers.

bi-let

yük-sek

kö-mür

Beide wetten gelden ook bij uitbreiding van woorden met achtervoegsels.

kı-zak-lar

yük-sek-lik

Er zijn ook woorden en achtervoegsels die niet aan de wet van de grote vocaalharmonie gehoorzamen, bv. *hangı*, *lira*, *-yor*.

- **Wet van de kleine vocaalharmonie**

Als in de eerste lettergreep van een woord een ongeronde klinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergrepen ook ongerond zijn. a, e, ı, i zijn ongerond.

kı-ta

in-ce

pan-car

Als in de eerste lettergreep van een woord een ronde klinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergrepen of gesloten-rond (u, ü) of open-ongerond (a, e) zijn.

ko-yun
gö-nül
kuk-la
tü-tün

Er zijn ook woorden en achtervoegsels die niet aan de wet van de kleine vocaalharmonie gehoorzamen, bv. *yağmur*, *radio*, *-yor*.

	ongerond		rond	
	open	gesloten	open	gesloten
achter	a	ı	o	u
voor	e	i	ö	ü

● Het geslacht

Het Nederlands kent mannelijke, vrouwelijke en onzijdige zelfstandige naamwoorden. Voor mannelijke en vrouwelijke woorden gebruikt men het lidwoord 'de' en voor onzijdige woorden het lidwoord 'het'. Het Turks maakt geen grammaticaal onderscheid tussen de geslachten. Het geslacht wordt weergegeven door middel van een geslachtsaanduidend woord zoals *kadın* (vrouw), *erkek* (man), *kız* (meisje) en *dişi* (wijfje, alleen bij dieren). Het geslachtsaanduidend woord komt voor het zelfstandig naamwoord.

kız arkadaş (vriendin)
erkek arkadaş (vriend)

● Het lidwoord

Het Turks kent geen bepaald lidwoord. Het woord *keci* betekent zowel katten (categoricaanduidend) als de kat. Het Turks kent wel een onbepaald lidwoord, namelijk *bir* (een), bv. *bir keci* (een kat).

● Meervoudsvorming

Om van een zelfstandig naamwoord meervoud te kunnen maken gebruikt men de achtervoegsels *-ler* of *-lar*. Deze achtervoegsels gehoorzamen de wet van de grote vocaalharmonie.

arkadaş-lar (vrienden)
bilet-ler (kaartjes)

● Naamvallen

Het Turks kent 5 naamvallen.

- # de eerste naamval
functie: onderwerp
ben (ik) *hava* (het weer) *çiçek* (de bloem)
- (y)E de derde naamval
functie: aanduiden van doelgerichte beweging (naar), meewerkend voorwerp (aan).
okul (de school) *okula* (naar de school)
ev (het huis) *eve* (naar het huis)
- (y)ı de vierde naamval
functie: bepaald lijdend voorwerp
okul (de school) *okulu* (de school)
deniz (de zee) *denizi* (de zee)
- DE de vijfde naamval
functie: geeft een situatie aan en kan betrekking hebben op plaats en tijd. Correspondeert met Nederlandse voorzetsels op, in, bij, enz.
ev (het huis) *evde* (in het huis)
su (het water) *suda* (in het water)
- DEn de zesde naamval
functie: aanduiden van herkomst, oorzaak. Correspondeert met de Nederlandse voorzetsels van, uit en vanuit.
okul (de school) *okuldan* (uit de school)
taş (steen) *taştan* (van steen)

● Aanwijzende voornaamwoorden

Het Turks kent 3 aanwijzende voornaamwoorden:

- bu* dit, deze (binnen bereik van de spreker)
- şu* dat, die (verwijderd van de spreker)
- o* dat, die (ver verwijderd van de spreker)

Aanwijzende voornaamwoorden kunnen ook de meervoudsuitgang en naamvalsuitgang krijgen. In zo'n geval wordt er een 'n' tussen het aanwijzende voornaamwoord en de uitgang geplaatst.

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Bu civarda neredə bir banka/kambiyo bürosu var?

boe djiewarda neredə bier banka/kambiyo bürosoe war?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Bu ... burada bozdurabilir miyim?

boe ... boerada bozdoerabelier miejiem?

Kan ik hier pinnen?

Burada banka kartı ile para çekebilir miyim?

boerada banka kartə ile para tsjekebielier miejiem?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Burada kredi kartı ile para çekebilir miyim?

boerada kredi kartə ile para tsjekebielier miejiem?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Ne kadar komisyon ödemem gerekiyor?

ne kadar komies-jon eudemem gerekiejor?

Waar moet ik tekenen?

Nereyi imzalamam gerekiyor?

nereji imzalamam gerekiejor?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Daha küçük banknot alabilir miyim?

daha kutsjuk banknot alabelier miejiem?

Ik zoek een geldautomaat

Bankamatik arıyorum

bankamatiek arəjoroem

Wat is het minimum/maximum?

En az/en fazla ne kadar çekebilirim?

en az/en fazla ne kadar tsjekebielieriem?

Mag ik ook minder opnemen?

Daha az para da çekebilir miyim?

daha az para da tsjekebielier miejiem?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Bunlar benim Hollanda'daki/Belçika'daki bankamın verileri

boenlar beniəm hollandadaki/beltsjekadəkibankamən werieleri

Dit is mijn bankrekeningnummer

Bu benim banka hesabımın numarası

boe beniəm banka hesabəmən noemarasə

Ik wil graag geld wisselen

Para bozdurmak istiyorum

para bozdoermak iestiejoroem

euro tegen ...

euro'yu ... -a

urojoe ... -a

Wat is de wisselkoers?

Döviz kuru ne kadar?

deuwiez koeroe ne kadar?

Kunt u me ook wat kleingeld geven?

Bir kısmını bozuk para olarak verebilir misiniz?

bier kasmanə bozoek para olarak werebielier miesieniez?

Dit klopt niet

Bir yanlışlık olmalı

bier janlasjlak olmalə

Burayı imzalayın

U moet hier tekenen

Bunu doldurun

U moet dit invullen

Pasaportunuzu görebilir miyim?

Mag ik uw paspoort zien?

Nüfus cüzdanınızı görebilir miyim?

Mag ik uw identiteitsbewijs zien?

Banka kartınızı görebilir miyim?

Mag ik uw bankpasje zien?

2.2 Post

paketler

pakjes

pul

postzegels

Ik ben op zoek naar een postkantoor

Bir postane arıyorum

bier postane arajoroem

Is hier een brievenbus in de buurt?

Bu civarda bir posta kutusu var mı?

boe djiewarda bier posta koetoesoe war mə?

Bij welk loket kan ik geld wisselen?

Hangi gışede para bozdurabilirim?

hangie gisejede para bozdoerabielieriem?

Moet ik hier zijn voor een telefonische overboeking?

Bu gışede telefonla başka hesaba para naklettirebilir miyim?

*boe gisejede telefonla başjka hesaba para naklettirebielier miej*iem*?*

Waar is poste restante?

Postrestant gışesi hangisi?

*postrestant gisesj*e* hangis*i*?*

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

- Dank u wel

Bedankt/dank u wel

Teşekkür ederim

tesjekk^{ur} ederi^{em}

Geen dank/graag gedaan

Bir şey değil

bier sjej deRi^{el}

Heel hartelijk dank

Çok teşekkür ederim

tsjok tesjekk^{ur} ederi^{em}

Erg vriendelijk van u

Çok nazıksınız

tsjok nazi^{eksieniez}

Het was me een waar genoegen

Benim için büyük bir zevkti

beni^{em} ietsji^{en} buj^{uk} bier ze^{wk}ti

Dank u voor de moeite

Zahmetinize teşekkür ederim

zahmetieni^{ez}e, tesjekk^{ur} ederi^{em}

Dat had u niet moeten doen

Bunu yapmamalıydınız

boen^{oe} ja^pmama^lajdaⁿəz

Dat zit wel goed, hoor

Hiç önemli değil

hietsj eunem^{li} deRi^{el}

- Pardon

Pardon

Pardon!, özür dilerim

pardon!, euzur dieleri^{em}

Sorry!

Özür dilerim

euzur dieleri^{em}

Sorry, ik wist niet dat ...

Özür dilerim, ... bilmiyordum

euzur dieleri^{em}, ... bi^lmiejordo^{em}

Neemt u me niet kwalijk

Kusuruma bakmayın
koesoeroema bakmajən

Het spijt me

Özür dilerim
euzur dielerim

Ik deed het niet expres, het ging per ongeluk

Kasten yapmadım, yanlışlıkla oldu
kasten yapmadəm, janlaşılakla oldoe

Dat geeft niet, hoor

Önemli değil
eunemli deRiel

Laat maar zitten

Boş ver
bosj wer

Dat kan iedereen overkomen

Herkesin başına gelebilir
herkesien başjəna ğelebieliĝ

• Feliciteren en condoleren

Gefeliciteerd met uw verjaardag/naamdag

Doğum gününüz kutlu olsun
doRoem ğununuz koetloe olsoen

(Nog) de beste wensen

Kutlarım
koetlarəm

Gecondoleerd

Başınız sağ olsun
başjənəz saR olsoen

Ik vind het heel erg voor u

Sizin için çok üzgünüm
siezien ietsjien tsjok üzĝunum

3.2 Iemand aanspreken

Dag meneer Akdemir

İyi günler, bay Akdemir
ieji ğunler, baj Akdemier

Dag mevrouw Korkmaz

İyi günler, bayan Korkmaz
ieji ğunler, bajan Korkmaz

Hallo Peter

Merhaba, Peter
merhaba, peter

4 Onderweg

4.1 De weg vragen

Pardon, mag ik u iets vragen?

Özür dilerim, size bir şey sorabilir miyim?

euzur dielerim, sieze bier sje sorabielir miejim?

Ik ben de weg kwijt

Yolumu kaybettim

joloemoe kajbettim

Weet u een ... in de buurt?

Bu civarda bir ... var mı?

boe djiewarda bier ... war mə?

Is dit de weg naar ...?

... giden yol bu mu?

... giden jol boe moe?

Kunt u me zeggen hoe ik naar ... moet lopen/fietsen?

Bana ... yürüyerek/bisikletle nasıl gidebileceğimi söyleyebilir misiniz?

banə ... yurujerek/biesiekletle nasəl gidebieledjeRiemi seujlejebielier miesieniez?

Hoe kom ik daar het snelst met de auto?

Oraya arabayla en çabuk nasıl gidebilirim?

oraja arabajla en tsjaboek nasəl gidebielierim?

Hoe kom ik het snelst in ...?

... en çabuk nasıl gidebilirim?

... en tsjaboek nasəl gidebielierim?

Hoeveel kilometer is het nog naar ...?

... kaç kilometre kaldı?

... katsj kielometre kaldə?

Kunt u het op de kaart aanwijzen?

Haritada gösterebilir misiniz?

hariatada geusterebielier miesieniez?

Mijn navigatiesysteem is kapot, kunt u me vertellen hoe ik in ... kom?

Navigasyon sistemim bozuk, ... nasıl gidebileceğimi anlatabilir misiniz?

nawiegasjōn sistemim bozoek, ... nasəl gidebieledjeRiemie anlatabielier miesieniez?

● Waar?

hier/daar

burada/orada

boerada/orada

ergens/nergens**herhangı bir yerde/hiç bir yerde***herhangıe bier jerde/hietsj bier jerde***overal****her yerde***her jerde***ver weg/dichtbij****uzak/yakın***oezak/jakən***naar rechts/links****sağa/sola***saRa/sola***rechts/links van****sağı/solu***saRa/soloe***rechtdoor****doğru***doRroe***via****yoluyla***joloejla***in****içinde***ietsjiende***op****üstünde***ustunde***onder****altında***altənda***tegen****karşı***karsjə***tegenover****karşısında***karsjəsənda***naast****yanı/yanında***janə/janənda***bij****-de/-da***-de/-da***voor****ön***eun*

in het midden

ortada

ortada

naar voren

öne

eune

beneden/naar beneden

aşağı/aşağıya

asjaRə/asjaRəja

boven/naar boven

yukarı/yukarıya

joekarə/joekarəja

binnen/naar binnen

içeri/içeriye

ietsjeri/itsjerije

buiten/naar buiten

dışarı/dışarıya

dəsjarə/dəsjarəja

achter

arka (arkada)

arka (arkada)

vooraan

ön tarafta

eun tarafta

achteraan

arka tarafta

arka tarafta

in het noorden

kuzeyde

koezejde

naar het zuiden

güneye

güneje

uit het westen

batıdan

batədan

van het oosten

doğudan

doRoedan

ten noorden van

kuzeyinde

koezejiende

Bilmiyorum, buralı değilim

Yanlış yoldasınız

... geri dönmelisiniz

Oradan levhaları takip ediniz

Oraya varınca tekrar sorun

doğru

sola

sağa

dönmek

takip etmek

karşıya geçmek

kavşak

sokak

trafik ışıkları

tünel

'yol ver' levhası

bina

köşede

ırmak/nehir

bağlantı yolu

köprü

hemzemin geçit

... giden yolu gösteren levha

ok

Ik weet het niet, ik ben hier niet bekend

U zit verkeerd

U moet terug naar ...

Daar wijzen de borden u verder

Daar moet u het opnieuw vragen

recht door

linksaf

rechtsaf

afslaan

volgen

oversteken

de kruising

de straat

het verkeerslicht

de tunnel

het verkeersbord 'voorrangskruising'

het gebouw

op de hoek

de rivier

het viaduct

de brug

de spoorwegovergang/de spoorbomen

het bord richting ...

de pijl

4.2 Douane

Pasaportunuz lütfen

Yeşil kartınız lütfen

Araba ruhsatınız lütfen

Vizeniz lütfen

Nereye gidiyorsunuz?

Ne kadar kalmaya niyetlisiniz?

Gümrüğe bildirecek bir şeyiniz var mı?

Bunu açar mısınız?

Kemerinizi çıkartınız

Ayakkabılarınızı çıkartınız

Bunun içinde ne var?

Çantanızı kendiniz mi hazırladınız?

Uw paspoort, a.u.b.

De groene kaart, a.u.b.

Het kentekenbewijs, a.u.b.

Uw visum, a.u.b.

Waar gaat u naartoe?

Hoe lang bent u van plan te blijven?

Hebt u iets aan te geven?

Wilt u deze openmaken?

Doe uw riem af

Doe uw schoenen uit

Wat zit hierin?

Hebt u uw tas zelf ingepakt?

TAALGIDS

TURKS

DE BESTE TOLK VOOR OP REIS

Vlot de rekening vragen
op een terrasje? Een
gesprekje aanknopen?
Met deze taalgids kom
je altijd uit je woorden.

- Ruim 4000 woorden
& zinnen
- Woordenlijst
Nederlands - Turks
- Woordenlijst
Turks - Nederlands
- Duidelijke aanwijzingen
voor **uitspraak**

9 789043 941143

www.kosmosuitgevers.nl

